यथा चैवोक्तवान् भीमस्त्वामुद्दिश्य सबान्धवं । कर्त्ताऽहं कर्म्मणस्तस्य कुरु कार्य्याणि सर्व्वशः ।
हन्ताऽस्मि तरसा युद्धे त्वामेवेह सबान्धवं । यदि स्थास्यसि संग्रामे क्षत्रधर्म्मेण सौबल ।
सहदेववचः श्रुत्वा नकुलोऽपि विशाम्पते । दर्शनीयतमो नृणामिदं वचनमब्रवीत् । २५४५
॥ नकुल उवाच ॥ सुतेयं यज्ञसेनस्य द्यूतेऽस्मिन् धृतराष्ट्रजैः । यैर्व्वाचः श्राविता रूक्षाः स्थितैर्दुर्य्योधनप्रिये ।
तान् धार्त्तराष्ट्रान् दुर्वृत्तान् मुमूर्षून् कालचोदितान् । गमयिष्यामि भूयिष्ठानहं वैवस्वतक्षयं ।
निदेशाद्धर्म्मराजस्य द्रौपद्याः पदवीं चरन् । निर्धार्त्तराष्ट्रां पृथिवीं कर्त्ताऽस्मि न चिरादिव ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं ते पुरुषव्याघ्राः सर्व्वे व्यायतबाहवः । प्रतिज्ञा बहुलाः कृत्वा धृतराष्ट्रमुपागमन् ।
इति श्रीमहाभारते सभापर्व्वणि अनुद्यूतपर्व्वणि धृतराष्ट्रसमीपगमने पञ्चसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७५ ॥
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ आमन्त्रयामि भरतांस्तथा वृद्धं पितामहं । राजानं सोमदत्तञ्च महाराजञ्च बाह्लिकं । २५५०
द्रोणं कृपं नृपांश्चान्यानश्वत्थामानमेव च । विदुरं धृतराष्ट्रञ्च धार्त्तराष्ट्रांश्च सर्व्वशः ।
युयुत्सुं सञ्जयञ्चैव तथैवान्यान् सभासदः । सर्व्वानामन्त्र्य गच्छामि द्रष्टाऽस्मि पुनरेत्य वः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ न ते किञ्चिदथोचुस्तं ह्रियासन्ना युधिष्ठिरं । मनोभिरेव कल्याणं दध्युस्ते तस्य धीमतः ।
॥ विदुर उवाच ॥ आर्य्या पृथा राजपुत्री नारण्यं गन्तुमर्हति । सुकुमारी च वृद्धा च नित्यञ्चैव सुखोचिता ।
इह वत्स्यति कल्याणी सत्कृता मम वेश्मनि । इति पार्थां विजानीध्वमगदं वोऽस्तु सर्व्वशः । २५५५
॥ पाण्डवा ऊचुः ॥ तथेत्युक्त्वाऽब्रुवन् सर्व्वे यथा नो वदसेऽनघ । त्वं पितृव्यः पितृसमो वयञ्च त्वत्परायणाः ।
यथाज्ञापयसे विद्वंस्त्वं हि नः परमो गुरुः । यच्चान्यदपि कर्त्तव्यं तद्विधत्स्व महामते ।
॥ विदुर उवाच ॥ युधिष्ठिर विजानीहि ममेदं भरतर्षभ । नाधर्म्मेण जितः कश्चिद्व्यथते वै पराजये ।
त्वं वै धर्म्मं विजानीषे युद्धे जेता धनञ्जयः । हन्ताऽरीणां भीमसेनो नकुलस्त्वर्थसंग्रहीं ।
संयन्ता सहदेवस्तु धौम्यो ब्रह्मविदुत्तमः । धर्म्मार्थकुशला चैव द्रौपदी धर्म्मचारिणी । २५६०
अन्योऽन्यस्य प्रियाः सर्व्वे तथैव प्रियदर्शनाः । परैरभेद्याः सन्तुष्टाः को वो न स्पृहयेदिह ।
एष वै सर्व्वकल्याणः समाधिस्तव भारत । नैनं शत्रुर्व्विसहते शक्रेणापि समोऽप्युत ।
हिमवत्यनुशिष्टोऽसि मेरुसावर्णिना पुरा । द्वैपायनेन कृष्णेन नगरे वारणावते ।
भृगुतुङ्गे च रामेण दृषद्वत्याञ्च शम्भुना । अश्रौषीरसितस्यापि महर्षेरञ्जनं प्रति ।
कल्माषीतीरसंस्थस्य गतस्त्वं शिष्यतां भृगोः । द्रष्टा सदा नारदस्ते धौम्यस्तेऽयं पुरोहितः । २५७५
माहासीः साम्पराये त्वं बुद्धिं तामृषिपूजितां । पुरूरवसमैलं त्वं बुद्ध्या जयसि पाण्डव ।
शक्त्या जयसि राज्ञोऽन्यानृषीन् धर्म्मोपसेवया । ऐन्द्रे जये धृतमना याम्ये कोपविधारणे ।
तथा विसर्गे कौवेरे वारुणे चैव संयमे । आत्मप्रदानं सौम्ये त्वमङ्गश्चैवोपजीवनं ।
भूमेः क्षमाञ्च तेजश्च समग्रं सूर्य्यमण्डलात् । वोयार्व्वलं विद्धि सत्त्वं भूतेभ्यश्चात्मसम्पदं ।
अगदं वोऽस्तु भद्रं वो द्रष्टाऽस्मि पुनरागतान् । आपद्धर्म्मार्थकृच्छ्रेषु सर्व्वकार्य्येषु वा पुनः । २५८०
यथावत् प्रतिपद्येथाः काले काले युधिष्ठिर । आपृष्टोऽसीह कौन्तेय स्वस्ति प्राप्नुहि भारत ।